

UCLL
HOGESCHOOL

**RESEARCH &
EXPERTISE**

Bouwblokken voor burenhulp

#MOVINGMINDS

Inleiding en overzicht

#MOVINGMINDS

Bouwblokken voor burenhulp

- 'Bouwblokken bij burenhulp' helpt je **nadenken over het inzetten van burenhulp** in een situatie.
- Dit is van belang gezien burenhulp zeker niet altijd het enige en meest optimale antwoord biedt op de hulpvraag.
- Je kan de tool voor jezelf gebruiken, als gespreksinstrument met een hulpvrager, als intervisie met collega's...

Wat omvat de TOOL?

De tool bestaat uit **drie bouwblokken** die logisch opgebouwd zijn, dit met als doel burenhulp al dan niet te kunnen aanstippen.

De drie bouwblokken zijn:

- (1) het uitzuiveren van de vraag.
- (2) het bepalen van de aanpak.
- (3) het inschakelen van burenhulp.

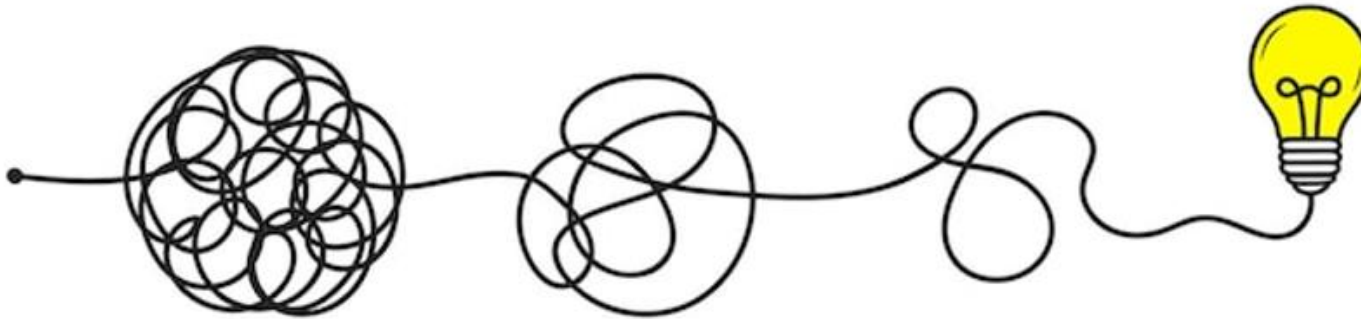

Probleemstelling

(Complex(e)) probleem-/situatie

→ Concrete hulpvraag/hulpvragen van de persoon

Type hulpvraag/vragen

#MOVINGMINDS

Vragen m.b.t.:

Gezonde levensstijl

Relationele aspecten

Administratie

Gezin

Diagnostiek

Omgeving

Medische, paramedische, geestelijke
gezondheid

Persoonlijk welbevinden

Onderwijs

Sociaal contact

Financiële aspecten

Mobiliteit

Juridische aspecten

Taal

Werk

Digitale vaardigheden

Vrijtijdsbesteding

Cultuur

Huisvesting

Diversiteit

Boodschappen

Oppas

Personenvervoer

Zingeving

Klussen

Hygiëne

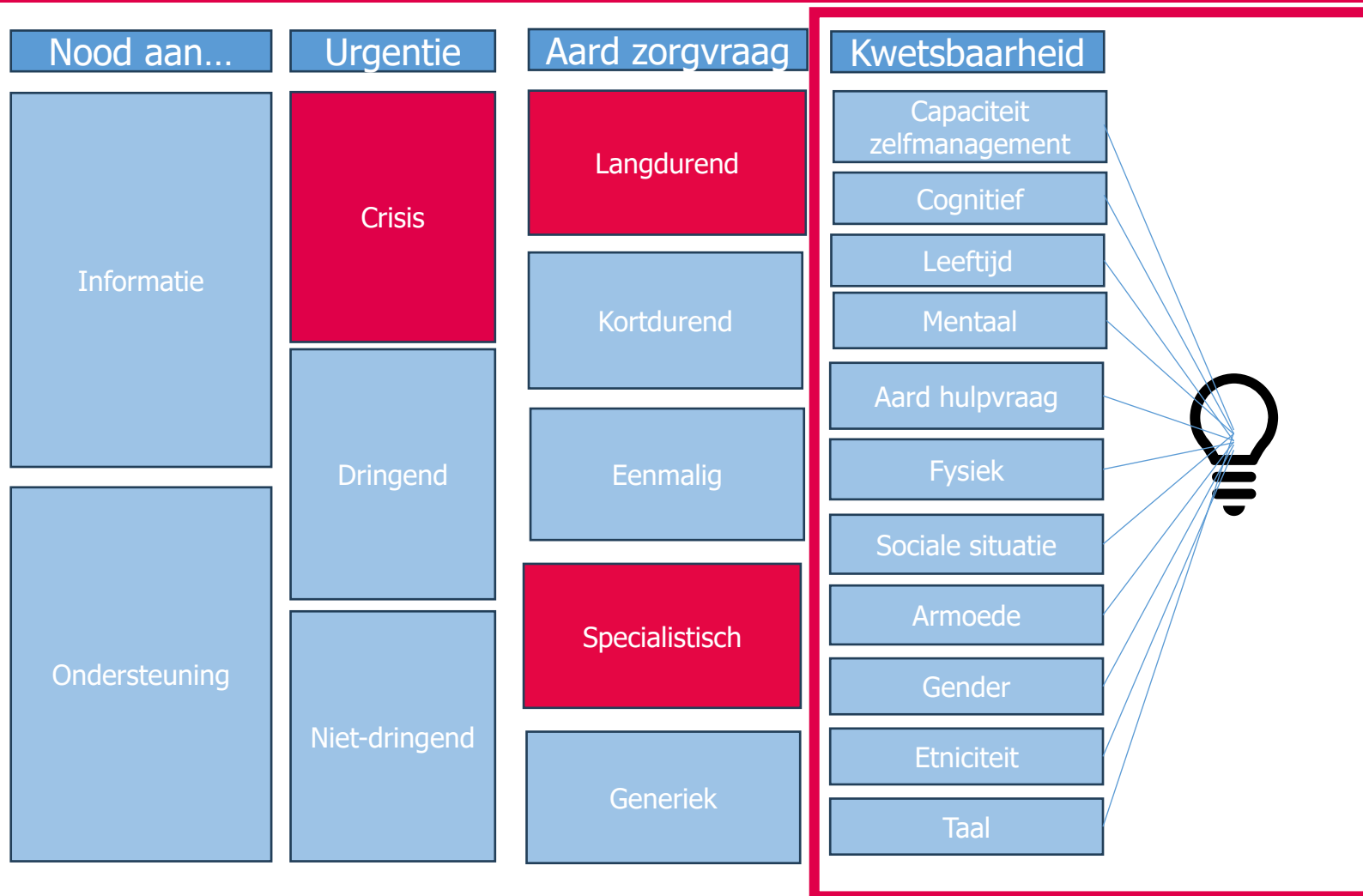
Maaltijden aan huis

Huishouden

Zelf hulp aanbieden (wederkerigheid)

Hulpvraag/vragen analyseren

#MOVINGMINDS

Aanpak bepalen

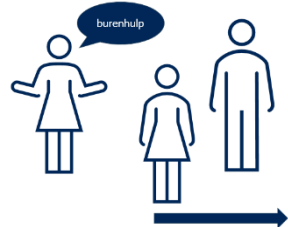
#MOVINGMINDS

Inschatting professional							
Voorkeur persoon	Meteen aanpakken	Zelfzorg		Doelen/vragen /noden	Acties persoon zelf	Informeel netwerk	Professioneel netwerk
		Mantelzorg		1.			
	Dringend	Burenhulp		2.			
		Vrijwilligerswerk		3.			
	Niet-dringend	Professionele zorg en ondersteuning		4.			
		Andere		5.			
				6.			
				...			

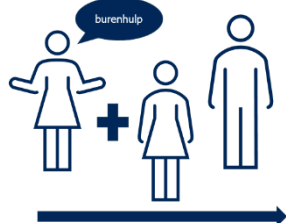
Burenhulp inschakelen

#MOVINGMINDS

A. Zorgvrager of mantelzorger zelf op zoek laten gaan naar burenhulp

B. Samen met zorgvrager of mantelzorger op zoek gaan naar burenhulp

C. Zelf op zoek gaan naar burenhulp

Wie?

Persoon
zelf/naaste
stelt
burenhulp-
vraag

Persoon
zelf/naaste én
de
professional
stellen samen
de vraag

De
professional
stelt de vraag

Hoe?

Rechtstreeks
gesprek met
gekende
buren

Rechtstreeks
gesprek met
ongekende
buren

Buurtinitiatief

Burenhulp-
platform
(indien
aanwezig)

Buren-
verbinder
(indien
aanwezig)

Bijkomende aandachtspunten

- Wensen potentiële helpers
- Privacy, geïnformeerde toestemming
 - Vraagverlegenheid
 - Handelingsschroom
 - Acceptatieverlegenheid
- Buurtcohesie/geen burennetwerk

- ...

**Aan de slag met bouwblokken
reflectiedocument.**

#MOVINGMINDS

1. het uitzuiveren van de vraag

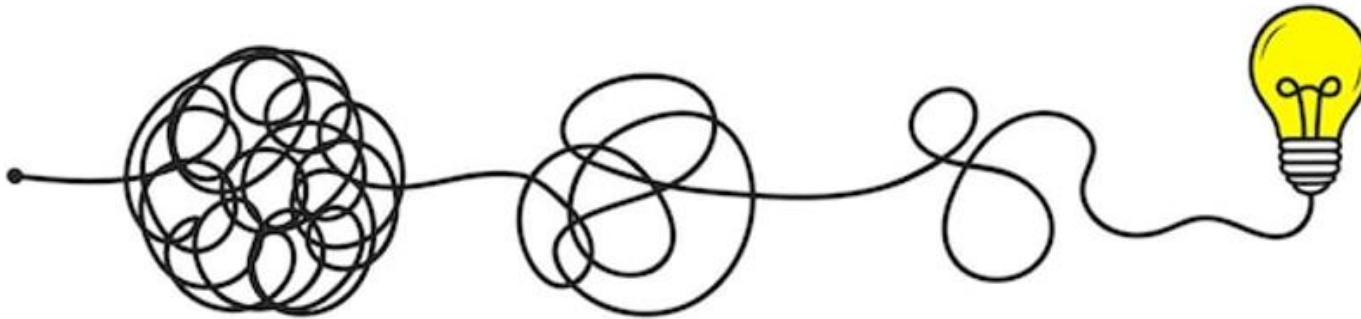

Probleemstelling

(Complex(e)) probleem-/situatie

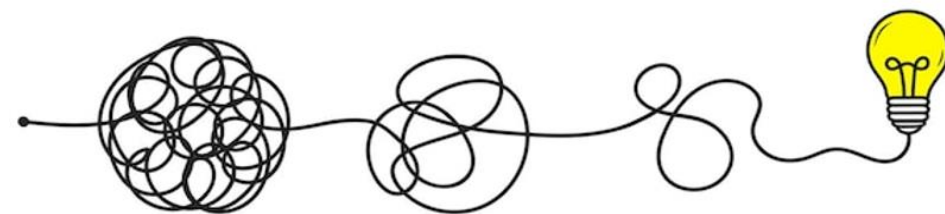
→ Concrete hulpvraag/hulpvragen van de persoon

Waarom?

Het uitzuiveren en analyseren van **concrete vraag (of meerdere)** is nodig **om het type hulp te kunnen definiëren.**

Hoe?

- Stap 1: Wie stelt de hulpvraag?
 - Idealiter zou de hulpvraag ook steeds moeten vertrekken van de persoon in kwestie (of eventueel een naaste).
 - Dit vanuit volgende ideeën: *doelgerichte zorg**, positieve gezondheid en het laten van zelfregie in handen van persoon zelf.
- Stap 2: Lees je één of meerdere hulpvraag/hulpvragen?
- Stap 3: Is de hulpvraag concreet genoeg?
 - Heb je meer informatie nodig?
 - Is de context duidelijk?

* *Doelgerichte zorg*

Indien je als zorgvrager de tijd hebt, zijn er instrumenten die je kunnen helpen om:

- doelgericht te werken
- te achterhalen wat de persoon nodig heeft .

vb. Clever-methodiek, spinnenwebmodel, doelzoeker, samenspraakfiche, zorg-esperanto...

Type hulpvraag

#MOVINGMINDS

Vragen m.b.t.:

Gezonde levensstijl

Relationele aspecten

Administratie

Gezin

Diagnostiek

Omgeving

Medische, paramedische, geestelijke
gezondheid

Persoonlijk welbevinden

Onderwijs

Sociaal contact

Financiële aspecten

Mobiliteit

Juridische aspecten

Taal

Werk

Digitale vaardigheden

Vrijtijdsbesteding

Cultuur

Huisvesting

Diversiteit

Boodschappen

Oppas

Personenvervoer

Zingeving

Klussen

Hygiëne

Maaltijden aan huis

Huishouden

Zelf hulp aanbieden (wederkerigheid)

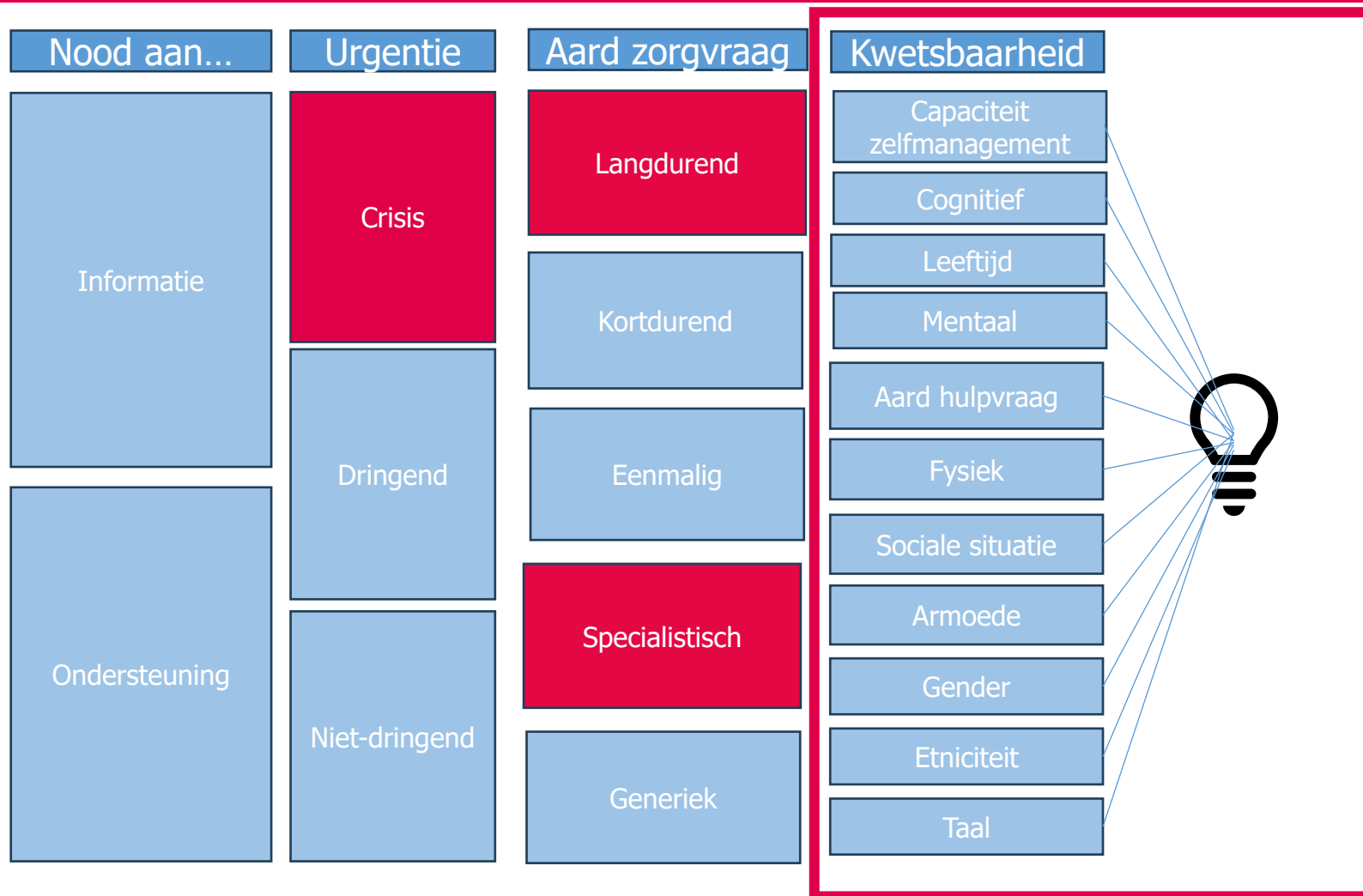

Type hulpvraag

- **Eens** je je **vraag uitgezuiverd** hebt,
- Ga je kijken in het **eerste luik van de bouwblokken** en probeer je te achterhalen **welk type hulpvraag** het is.
- Duid aan tot welk type hulp de hulpvraag betrekking heeft.
 - Op basis van het type vraag kunnen bepaalde antwoorden reeds uitgesloten worden.
 - Anderzijds kan één categorie leiden naar meerdere antwoorden.

Hulpvraag analyseren

#MOVINGMINDS

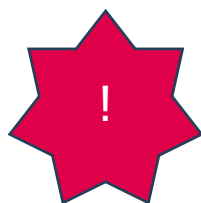
Hulpvraag analyseren

- **Informatie- en/of ondersteuningsvraag**
 - Is de hulpvraag een vraag is naar informatie of ondersteuning, of een combinatie van beiden?
- Bepaal de **urgentie** van de vraag
 - Crisis
 - er moet zo snel mogelijk een oplossing komen (vb. binnen de 24u)
 - Dringend
 - Niet-dringend

Hulpvraag analyseren

- Bepaal de **aard** van de vraag.
 - Langdurig, kortdurend of eenmalig
 - Specialistisch of generiek: een specialistische vraag zal vaak een professioneel antwoord nodig hebben en dan zal burenhulp geen antwoord zijn.

Indien er rode vakken worden aangeduid, is de kans groot dat burenhulp of vrijwilligerswerk geen gepast antwoord op deze specifieke vraag zal zijn.

Bv. Vaak vereist een crisishulpvraag een professioneel antwoord en zal burenhulp geen antwoord zijn.

Kwetsbare situatie?

- Een laatste, maar cruciale stap in het verhelderen van de situatie is het nagaan of er één of meerdere factoren zijn die maken dat er sprake is van een **kwetsbare situatie**.
- Van zodra je hier één vakje aanduidt, gaat er een waarschuwingsslampje branden.
- Dit zal immers **gevolgen** hebben in de **manier waarop en welk antwoord gegeven wordt** op de zorgvraag die werd gesteld.
 - Vb. oppas voor met minderjarige met mentale beperking.

2. het bepalen van de aanpak

Aanpak bepalen

#MOVINGMINDS

Inschatting professional						
Voorkeur persoon	Meteen aanpakken	Zelfzorg	Doelen/vragen /noden	Acties persoon zelf	Acties informeel netwerk	Acties professioneel netwerk
		Mantelzorg				
	Dringend	Burenhulp	1.			
		Vrijwilligerswerk	2.			
	Niet-dringend	Professionele zorg en ondersteuning	3.			
		Andere	4.			
			5.			
		6.				
...						

Eens je de vraag helder hebt kan je starten met de gepaste aanpak te bepalen.

- Jij kan als professional een **inschatting maken welke mogelijke antwoorden** je kan bieden op de gestelde vraag.
- De **persoon kan aangeven wat zijn voorkeuren zijn**

Met **beide inputs** dien je hier dan **rekening** mee te houden in je uiteindelijke **beslissing**.

- In het schema zie je bovenaan de professional en links de persoon staan.
- Je bepaalt **eerst de urgentie** van het antwoord
 - Meteen aanpakken, dringend, niet dringend
- Je duidt **daarna het type antwoord of een combinatie** hiervan aan
 - Zelfzorg, mantelzorg, burenhulp, vrijwilligerswerk, professionele zorg en ondersteuning andere.

Soms kan een vraag uiteraard **verschillende antwoordmogelijkheden** of combinaties van antwoorden geven.

Indien je bij het verhelderen van je vraag een **knipperlicht** had en je komt nu uit bij burenhulp of vrijwilligerswerk, zal je **eerst moeten overwegen of de kwetsbare factoren dit soort hulp nog toelaten.**

Aanvullende input noteren

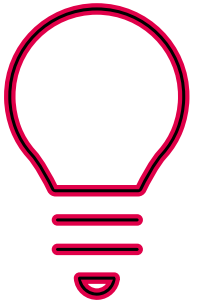
Aanvullende input waar je in de voorziene kaders:

- De doelen/vragen/noden kan specificeren
- Noteren van de acties :
 - die **de persoon zelf** kan ondernemen,
 - die het **informele netwerk** kan opnemen
 - door het **professionele netwerk** worden opgenomen.
- In deze vakken kan je dan ook de concrete personen of organisaties noteren.

Knipperlichten

Zie je **burenhulp als mogelijke oplossing**, kijk dan bij de **knipperlichten**.

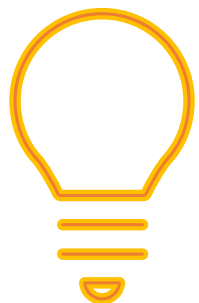

- **rood knipperlicht** → burenhulp an sich is **geen** oplossing bij
 - Structurele hulp
 - Crisis
 - Structureel isolement

Knipperlichten

Oranje knipperlicht → burenhulp kan (mee) een oplossing zijn,

- **maar** dan moet je als **professional eerst nagaan of de buur/buren die willen helpen** deze situatie aankunnen.
- Bovendien gebeurt de matching van de hulpvraag en hulpaanbieder best via een professional of burenverbinder.
- Mogelijkheden
 - Aanwezigheid van kwetsbare factoren
 - Langdurige hulp
 - Situationeel isolement
 - ...

Andere aandachtspunten

- Aandachtspunten bij beslissing burenhulp of niet
 - Capaciteit professioneel/vrijwilligers aanbod volzet of wachtlijsten toch burenhulp?
 - Geen buurtcohesie/geen burennetwerk
 - Verzekering
 - Voldoende screening/opvolging van burenhulp-vrijwilliger
 - ...

Stel je volgende vragen!

- **Is het antwoord op de hulpvraag burenhulp of vrijwilligerswerk?**
 - Hou dan rekening met het lampje van **kwetsbaarheid**.
 - Indien het lampje **niet ging branden** en indien aard hulpvraag geschikt voor burenhulp/vrijwilliger en geen kwetsbare hulpvrager kan doorverwijzing online gebeuren vb. via digitaal buurtplatform
 - Indien dit lampje is **gaan branden** bij het verhelderen van de vraag kan je doorverwijzing naar vrijwilligers of burenen zowel offline of online maar is het essentieel dat je als hulpverlener de buurt en persoon kent cfr. taak burenverbinder.

3. het inschakelen van burenhulp

Burenhulp inschakelen

#MOVINGMINDS

Wie?

Persoon
zelf/naaste
stelt
burenhulp-
vraag

Persoon
zelf/naaste én
de
professional
stellen samen
de vraag

De
professional
stelt de vraag

Hoe?

Rechtstreeks
gesprek met
gekende
buren

Rechtstreeks
gesprek met
ongekende
buren

Buurtinitiatief
(indien
aanwezig)

Burenhulp-
platform
(indien
aanwezig)

Buren-
verbinder
(indien
aanwezig)

Bijkomende aandachtspunten

- Wensen potentiële helpers
- Privacy, geïnformeerde toestemming
 - Vraagverlegenheid
 - Handelingsschroom
 - Acceptatieverlegenheid
- Buurtcohesie/geen burennetwerk

- ...

Wie?

- Wie zal burenhulp inschakelen?
 - De persoon of mantelzorger/familie/naasten van persoon?
 - Professional samen met de persoon/mantelzorger
 - Professional op vraag van de persoon

Hoe?

- Hoe zal burenhulp ingeschakeld worden?
 - Via een rechtstreeks gesprek met gekende burenen
 - Via een rechtstreeks gesprek met nog ongekende burenen
 - Via een buurtinitiatief
 - Via een online buurtplatform
 - Via een burenenverbinder (indien aanwezig)